

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Égész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Jöjj hát István király . . .

(bj.) Szent énekek, imádságok hangzanak a levegőben. Jöjj, dicsőséges István, téged magyar imád, hön kíván. Mindegyik ajkairól ugyanez a a kívánság hallatszik. Mindenfelől egyazon óhaj száll az ég felé. Kelet felé fordulnak a hívők és a bálványimádók, az aranyborjú és a húsosfazék imádók, a klerikálisok és a liberálisok, a hatvanhetesek és a negyvennyolcasok, a ferencrendiek és a julianusok; kelet felől várják a napot, amely meg is jött Gesztről. Tiszta István Budapesten van s tárgyal **W e k e r l é v e l**, **A n d r á s s y v a l**, **L u k á c s L á s z l ó v a l**, **H i e r o n y m i K á r o l y v a l**, **L á n g L a j o s s a l**, szóval élőkkel, félholtakkal és halottakkal, mert sokakat eltemetett a politikai közvélemény az utolsó esztendőekben.

Tiszta István él, politizál, lesik a szavát, áhitattal hallgatják a fölfogását. Már **A p p o n y i** sem mondja hogy a politikai tisztesség, az impedimentum publicae honestatis nevében nincs neki a helye a politikai élet küzdelmeiben. Már **K o s s u t h F e r e n c** sem áll vele szemközt a kérelhetlen gyűlölség erejével. Már **J u s t h G y u l a** sem látja abban a politikai jövődjét, hogy Tiszta István eltávolítással rend lesz az országban. A bizók csalatkoztak, a reménykedők tévedtek. A **n e m z e t i u r a l o m** korszaka szomorú csalódásokat hozott. Beszéltek a Tiszta-korszak erkölcsiéről, panamáiról, korrupciójáról, protekció-rendszeréről, a magyar érdekek mellőzéséről, beszéltek egy jobb jövődőről, amely elkövetkezik, »**h o g y m e g s z ű n i k a z á t k o s k ö z ö s s ű g y e s r e n d s z e r**«. Nos hát megszünt az átkos közösség rendszere, jött a negyvennyolc, jött a nemzeti korszak, jött a függetlenség politikai diadala, jött minden nemzeti kéj, gyönyör, élvezet, tombolás és mámor, — elpusztult a hatvanhét, el Tiszta István s alig pár hónap múltán már föl sóhajtoztak az emberek: — hej, más idők voltak azok mégis Tiszta Pista alatt.

Tiszta pedig ott állott a geszti kúria veredáján, nézte a földet, nézte a szálló szivarfüstöt és nem mozdult. Kezdték hivatgatni: nem választott. Várták, hogy mit cselekszik: nyugodt maradt. Gondolták: a klerikális kormányzat ellen majd csak kiáll a liberális-

mus védelmére: nem tette. Elment a protestánsok gyűlésére és ott mondotta el a liberálisizmus védőbeszédét, de a parlamentből nem kért. Kívül maradt: száműzte magát a politikától és száműzött maradt a politikában vele együtt az ország értelmiségének javarésze. A régi szabadelvűpárt hallgatagon visszavonult a cselekedetek elől s várt. Hagyta nyugodtan országigazgatni, kormányozni, diadalmaskodni, kéjelegni, »**g y ö n y ö r k ö d n i**« a koalíciót s annak minden pereputtyát. Voltak, akik megszöktek a téltenség e semmittevéséből: hiába, jobb a subvenció, a jó állás, a haszon, a kormánypártiság. De éppen azok tartottak ki Tiszta mellett, akik legértékesebb erői voltak a szabadelvűség és a nyugalom politikájának. Ezek vártak, várakoztak, akár Tiszta István.

Most aztán a várakozók mellé odaállott az áhítóok és az óhajtok csapata. Egyszerre csak mindenki rendületlen Tiszta-párti lett. Némelyek levétközvéni új negyvennyolcas köntösüket, már ruhájukat tépdesik, mondván: jöjj, ó uram és bocsáss meg nekünk, szegény tévelygőknek. Mások akik elhagyták bukásakor, már kiáltják: mi az új rendszerben is csak azért segítettünk, hogy bölcs mérséklettel elősegítsük a te visszajöveleledet. A hődelök és az imádók tábora megnövekedett: ma már az egész ország kiáltja: ó, jöjj uram, István, téged a magyar nép esdve kíván . . .

Tiszta a királyhoz ment s bizonyos, hogy ó, a párt nélkül való politikus hivatkozhatik a legnagyobb pártra az országban. Hiszen a mult szombaton, amikor a Nemzeti Társaskör vacsorát rendezett, százhárom kitűnő politikus gyült ott egybe. S hányan vannak és hányan: az alkotmánypártban és Kossuthnál, akik csak visszavárják Tiszta, Amikor tehát Tiszta a királyhoz ment, bizonyos, hogy nemcsak a maga véleményét, hanem egy hatalmas, nagy pártét is tolmácsolhatta ott.

Tiszta Bécsbe ment s azt várják, hogy döntő szerepe lesz a válság megoldásában. Akik benne a jövődjé miniszterelnökét látják, azok: egyelőre alaposan tévednek. Tiszta csak tanácsot adhat, de ő maga nem vállalkozhatik a kormányzásra. Tiszta a nem az ember, aki a maga álláspontján változtat. Két tényezője van a magyar politikának, amelyiktől sok függ: az egyik a trónörökös, a másik Tiszta. Mind a kettő zárkózott, rejtelmes.

Csak két fölfogás bizonyos mindkettőjük politikájából: az egyik a trónörökös, aki a választói jog kiterjesztésével akarja megfékezni a magyar oligarkhiát és a feudálisizmust, a másik Tiszta, aki a magyar középosztályt félti, hogy elbukik a feudálisizmus és a szocializmus harcában. Tiszta István gróf leszögezte a maga álláspontját, hogy: nekem nem kell a választói jog. Tiszta nem változtat ezen, ha esetleg be is látja, hogy az idők változása éppen a trónörökös politikai igazságát erősítik meg. A magyar politika zürzavarából nem lehet másként kibontakozni, csak úgy, ha új, erős és izmos elemekkel erősítik meg a politikai közvéleményt: a választókat. Tiszta tudja ezt, de régi álláspontján nem változtathat. Tiszta ennél fogva nem vállal tényező föladatot addig a politikából, amíg új választási törvény alapján nem választanak. Akkor már befejezett tényekkel áll szemközt Tiszta, akkor már jöhet, mint a szélsőségek tényezője, mint a szabadelvűség és a középosztály védelmezője.

De most még hiába várják Tiszta t. Most Bécsben volt s talán az ő ajánlásával a király kinevez valamilyen kormányt. Bizonyos, hogy Tiszta ajánlása lenne a legjelentősebb garancia Bécsben minden kormány mellett. Persze bécsi utazása fordulatot hozhat a válságban, de nem jelenti majd egy pillanatra sem azt, hogy ő jön. Nem, Tiszta a még vár, ha őt akárhogy várják is.

Vezekló hangok. Vezekló hangok, államférfiúi nagyságának, önzetlenségének, karakterének mindenkor kijáró tisztelettel írunk a lapok most Tiszta István grófról, abból az alkalomból, hogy a király tanácsadásra hívatta magához s a vergődő kormány Tiszta Istvánban látja megmentőjét, Alább közlünk két lapvéleményt, egyiket egy budapesti újságból, másikat a legtekintélyesebb bécsi lapból. Mindkét vélemény arról a hatásról ír igen jellemzően, amit Tiszta István gróf nevének a válságban való feltűnése a politikai világra gyakorolt.

A válság zivataros hullámai fölött, — írja a budapesti lap — egy kristályosan ragyogó név jelent meg, mint a tündöklő csillag s az irányítójukat vesztett, viharvert hajósok utána igazodnak. Újult erővel törnek előre s azt hiszik, hogy ez az égi jel már a megmentésüket jelenti. És reményük feleled, hogy életük, ezer veszedelemtől környezett

puszta életük biztosítva van. Mert megmutatja ezüstös sugarával a tévelygőknek az egyenes utat, amely célhoz vezet. Hogy a célt el is érik-e, kérdés, hiszen oly pályák és gyengék a hajósok. Ki tudja, nem hanyatlak-e le zsidobadtan, ernyedetten a karjuk? Nem hull-e ki dermedő kezükből a kormánylapát, az evező? Egyelőre áhitattal, imádatlaj rajongással fordulnak a csillag felé, amely az egyetlen fix pont az öt éve dúló krízisben. Hídegg magasságban tisztá és érintetlen maradt, míg odalent a szennyes vizek lassan elborítással fenyegetnek mindent és mindenkit.

Ez a fényes név Tiszta István grófé. Ő aki a koalíció diadala óta félre vonult, férfias büszke öntudattal engedte át a tervet gyűlölködő, tájékozott ellenségeinek, maradt, aki volt. A magyar politika vezérő csillaga. És megvon most az elégtétele, hogy éppen azok, akik elváltak dühvel támadták, ma vezekelve környékezik meg s esedéklük a segítségét. A koalíció veszendő hajójának kormányosa s első evezőselegényei: A ndrassy és Kossuth az ő támogatását keresik. Nem önzetlenül ugyan, hiszen nyilvánvaló, hogy a maguk hatalmat akarják megővni, s az ő segítségével akarnak szarozni partra jutni, de jellemző az emberekre és a viszonyokra, hogy Tiszta kezébe került azoknak a sorsa, akik az anatómát kimondták rá. Azok könyörgik az ő feltámasztását, akik a "feszítsd meg" kiáltották feléje.

A külügyminiszter féhivatalosa, a bécsi *Freudenblate* legutóbbi vezércikke így ír Tiszáról:

Magyarországon jól teszik, ha Tiszta István gróf kihaltatását nem tekintik csekély jelentőségűnek. Mert, bár Tiszta a grófnak a politikában csupán nézetei vannak, de párta nincs, mégsem lehet tagadni nagy politikai súlyát. A nélkül, hogy Tiszta a gróf személytől tülbecsülni akarnók, rámutatunk ezen egyéniség kiváló értékére: a mai Magyarországon nem igen teremnek ily sudár, egyenes fák, ilyen hajlíthatatlan anyagból a magyar erdőben. Vannak ugyesbb politikuskok Magyarországon, de atlatszobább és bátrabbak mint a radikális gróf, nem teremnek és a mérséklés bátorsága mind ritkább és elismerése méltóbb, mint a ravaszság. Egyenes ember, aminő Tiszta István gróf, mindig fenttarthatja súlyát, ha az az egy ügy, amelytől képvisel, egyszer hátrébe is szorul és el kell jönnie az időnek, bár aligha áll közvetlenül küszöbön, amelyben a tanácskozás helyett ismét politikai tetterejét kívánja majd érvényesíteni. Akkor majd világossá lesz, hogy a tartózkodás, amelyet Tiszta gróf a koalíció éveiben tunósított, épp oly helyes volt, mint aminő hazafias érzésből fakadt. A tartózkodásra indító ok azonban Tiszta gróf előtt negyed fél év óta bizonyára vesztett erejéből. Az általános szavazati jog kérdésében való állásfoglalása ma nem lehet többé az egyszerű negáció. A jelen helyzet bizonyítja, hogy a reform, miután már napirendre került, nem tünhet onnan megoldatlanul el.

A legújabb harc.

Január elsejével újabb harc indul meg Ausztria és Magyarország között ezt a harcot, mint mindig, most is a rossz szomszéd üzente meg nekünk és mi, mint mindig, álljuk is azt. A háborúság keskeny, de annál hosszabb színterén fog lefolyni: a vasúti vo-

nalakon. Az osztrák kormány néhány hét előtt január 1-től kezdődőleg lehetetlenül magas tarifákat állapított meg, amelyek ha valóban életbe lépnek, szinte leküzdhetetlen akadályokat gördítenek Ausztriába való kivitelünk és Ausztrián keresztül való tranzító forgalmunk elé. És hogy be fognak következni, aziránt immár semmi kétség, miután az új díjszabás már keresztül ment a legtöbb fórumon. Ha egy pillantást vetünk a térképre, amelyen vasgyűrűként övezik az osztrák örökös tartományok Szent István birodalmát, ha tekintetbe vesszük, hogy a külállamok közül csak Szerbiával és Romániával, ezenkívül pedig az Adria-tengerrel vagyunk közvetlen határosságban, minden szaktudás nélkül is tisztán áll előtünk a tény, hogy a legkövetlenebb életérdekeink fűződnek ahhoz, hogy az osztrák-tarifák minél kedvezőbbek legyenek az áruszállításra nézve és minél magasabbak ezek a tarifák, annál súlyosabb veszedelem fenyegeti egész közgazdasági életünket.

A magyar közvélemény tisztában van azzal, hogy mit jelent az osztrák tarifa-reform. Hatása már is imponáló külösségekben nyilvánul, amennyiben összereterte, együttes cselekvésre bírta az ősi ellenfeleket, a merkantilistákat és agráriusokat, a nagyipari tőkét és a holtkéz hivatelt. Egy nagy gyűlésen találkoztak Lancyék és Rubinekek és a közös sérelem fölött elkeseredve, a közös célért lelkesedve megkötötték egymással a véd-és dac-szövetséget Ausztria ellen. Istennek hála, megint beigazolódtott, hogy akármilyen partos is a magyar, a közös ellenség ellen szolidárisan harcol és félre tudja tenni lelki emelkedettségében az egymás között dúló ellentéteket. Annyi tehát bizonyos, hogy az osztrák tarifák nem maradnak megtorlatlanul, hogy a közgazdasági élet minden tényezője, magánosok, intézmények egyaránt ki fogják venni részüket az osztrákok ellen való védekezésben és az osztrák áruk forgalmának és tranzító forgalmának Magyarországon való megnehezítésében.

Vezérünk ebben a harcban természetesen nem lehet más, mint a Magy. Államvasút. Éppen úgy, mint Ausztria a vasúti által indította meg Magyarország ellen a tarifa-haborút, úgy kell a mi vasútainknak is e mezenyület ellen egy kontratarifa-haborúval küzdeni.

Tarifa-haború Ausztriában és tarifa-haború Magyarországon! Nagy dolog ez, a laikus nem is képezi el, hogy mennyi tudás, számítás, rafinement és felelősség-teljes kockázat kell hozzá. S akármilyen jól vesszük is a tarifa-haborút, elmaradhatatlan következménye egy nagymértékű zavar úgy a vasúti forgalomban, mint a közgazdasági életben. Ausztriában is, de Magyarországon is. Nagy észrel, nagy energiával kell vezetni ezt a küzdelmet, mert óriási érdekek feregnek kockán.

Helyzetünk e tekintetben kedvezőbb, mint Ausztriáé. Amikor vizsgáljuk a helyzetet, valóban bajosan tudjuk megérteni, hogy Ausztria mint szanhatat magát a hadüzentre. Az osztrákpar kivételre szant cil keinek 60 százaléka talál elhelyezést Magyarországon, szállítatik tehát Magyar vasúatokon. A fennmaradó negyven százalékból harminc a Balkán államokba irányították és ez is Magyarországon megy keresztül. Ausztria tehát egy milliárdnál jóval nagyobb értékű árut szállít a mi vasútainkon. Ezt a milliárdot ha mi felcsemlített tarifákkal, ha nehékes szállítási rendszabályokkal sújtjuk, diadalmas útjában fel tudjuk tartóztatni és úgy a magyar, mint a Balkán piacot az osztrák áruktól el tudjuk idegeníteni. Viszont az is igaz, hogy mi is több, mint félmilliárdnyi mezőgazdasági terméket szállítunk Ausztriába és mintegy negyedmilliárdnyit Ausztrián keresztül, de igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit fognak az osztrákok enni, ha gabonánk és marhánk elzáróznak?

Mindezeket tekintetbe véve, jó reménységgel vállaljuk a ránk oktrojált küzdelmet, bizva a magunk erejében.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. december 2.

— A jegyzők nyugdíj ügye. A közszégi jegyzők nyugdíjügye újabb ismét aktuális lett. Arról van ugyanis szó, hogy a jegyzői nyugdíjnak országos törvény útján való rendezésével a bélyegminisztérium a legkövetlenebb foglalkozik. A nyugdíjszabályozás kérdése törvényjavaslat alakjában vár a be-terjesztésre és a javaslat készítője Némethy Károly dr. miniszteri tanácsos. A törvényjavaslat a jegyzők igényeit meglehetősen kielégíti. Az új törvény a parlamentáris rend helyreállítását az első köztött fog a képviselőház elé kerülni.

— Védekezés a gümőkör ellen. Újabb intézkedést tett Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a tef után történő gümőkörös fertőzés megakadályozására. Elrendelte ugyanis, hogy a tej centrifugálása után visszamaradt centrifugál iszapot, mely leginkább magába veszi a gümőkör baktériumát, meg kell semmisíteni, hogy a lefőlőzött, so-pany tejet és savat csakis forralás után használják emberi élelemre, vagy állatok takarmányozására, mert csakis így vehetik elejét a gümőkörös tejt után való fertőzésnek.

— Halálhírek. Sűrűn arat mostanában soraink közül a halál. A napokban egy reményteljes fiatal életet döntött sírba: Jób Béla, Jób Károly köztisztelőben álló református kantor művészetkedvelő fia halt meg, 34 éves korában, rövid sorvasztó betegség után, mely gyorsan végzett az életerős fiatal emberrel. Temetése hétfőn délután volt, nagyszámú gyászgyülekezet impozáns részvételével. — A temetés napján gyászlobogót tűztek ki a megyeházra. Ez a fekete lobogó Kádár Szilveszter mindszenti plebános halálát jelezte, aki rövid betegség után hunyta le az örök, halalos alomra szeméit, agg szüleinek mérhetetlen fájdalomra, akiknek a derék plebános fiuk volt egyedüli földi gyamolítójuk. Kádár Szilveszter halála Szentesen általános, mely részvételt keltett, mert itt nagy rokonszenven emlékeznek sokan az időre, amelyben itt kaplankodott és a társaséletnek is kedvelt, szimpatikus tényezője volt. — Ugyancsak vasarnap halt meg Plesztnik Antal földbirtokos neje, szül. Novák Karolina úrasszony is, férje, kis unokája és nagy számu rokonsága mély bánatára. Temetése, nagy részvételt, szintén hétfőn délután volt és haláláról a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

„Aluirottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében szomorodott szívvel tudatjuk a feljuthetetlen jó nőnek, nagyanyának, illetve sógornóknak: Plesznik Antalnén, született Novak Karolina úrasszonynak 3 heti szenvedés után, 65 éves korában a f. hó 27-én este 9 órakor történt gyaszos elhunytát. A boldogult kedves halottunk földi maradványai felvultak 29-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház gyász-szertartása után, a VI. ker. Szent-Anna-útra c. sz. háztól a kalvária temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Aldás emlékére! Béke poraira!”

— Tolvajfogó boszorkányság. Ha j n a l Jenő Mindszent közszégi állatorvos a hízott liba gondozását Gál Rozál nevű gazdasszonnyra bízta, aki féltő gondnal is ajnározta a 10 kilóra hízott jószágot, — a majdani le-öletéséig. Egyszer aztán — a gazdasszony nem kis rémületére — ez a gyönyörű liba egy szép éjszakán eltűnt a portárról. Keresték-kutatták, de — nem találták. Gál Rozál semmiképpen nem tudott megnyugodni a vesztéséden s javában panaszkodott két szomszédos menyecskeknél, mikor még egy menyecske csatlakozott hozzájuk, akinek aztán Gal Rozál az is megmondta, hogy egyetlen bosszút áll a tolvajon — h a l a t s ü t t e t. A nép babonás hite szerint ugyanis ilyen tolvajlás esetén, amikor a zsidban sis-

tergő hal szeme kidurran, abban a minutában elveszti szemévilágát a tolvaj is. Ki is jelentte, hogy ettől a kegyetlen bosszútól csak akkor áll el, ha a tolvaj tíz koronával megváltaná a libát és a pénzt neki zárt levélben elküldené. A három menyecské közt, akik ezt a tolvajjog rémes bosszorkány-tervet hallgatták, kellett lenni bizonyosan a luda s n a k, mert másnap a posta levelet vitt G á l Rozalnak és a hosszú, négy oldalas névtelen levelelír csatolva volt a h a l s ú t é s v á i t s á g a, a tíz korona is. G á l Rozal most már az esetet bejelentette a minszinti rendőrségnek is, mert kíváncsi a tíz korona küldőjére. És nem is akarja addig visszavonni a panaszatát, míg a tolvaj személyesen nem kér tőle bocsánatot. Ekkor, de csakis ekkor, megbocsát, mert jószívű asszony G á l Rozal, sőt a tolvaj nevét sem adja közszárra. De ha a bocsánatkérés meg nem történik, akkor — úgy mondja — még is csak h a i a t s ú t t e t.

— Huszonnyolc korona tíz fillér. Eny nyire kell taksálni a kegyeletet, amelylyel Szentes város közönsége a város nagy fia: Horváth Mihály dicső emlékének, a szentesi Horváth-szobor alap javára rendezett színi előadáson önmagát megadóztatta. Fok mérőnek, kegyelet főmérőnek ez a huszonnyolc korona 10 fillér — valljuk meg — szinte a fagypontra alul mutat. De tény az, — szegyenkezünk is e tényen cieget — hogy a szintársulat az a színházi estje, melyet Horváth Mihály emlékének aidozott kegyelettel — csupan ennyi tiszta jövedelmet hozott dacára annak, hogy a szinigazgató a bevételből csak a szigorúan vett napi dologi kiadásait vonta le, ami alig néhány korona. Farkas Ferenc dr. szinigazgató a huszonnyolc korona 10 fillért egy meleghangu levél kíséretében lapunk szerkesztőjének küldte el, mely sajnalkozását fejezve ki, hogy csak ennyi jutott a kegyeletes céra s igérve, hogy ezt a tarsulat tagjai közt eszkoziendő külön gyűjtéssel fogja majd pótolni. Az igazgató levelet és a pénzt beszojaltattuk a városhoz, — az utóbbit az ott kezelt szoboralaphoz, leendő csatolás végett.

— Az anyagiilkos. Lapunk egy régebbi számában, mikor a szenzácio kipatant, körülmenyesen megirtuk, hogy Széll László csongrádi földmives mint ölte meg, a felesége és apósa által felbujtva, fejszecsapással, két év előtt a tulajdon édesanyját, mint göngyölgette a holtestet ruha darabokra, mint súlyszettete el a hajóhid tájékán, a hullát a Tisza vizébe és mint akadtak véletlenül két év után, ott furdózó gyerekek a rémes leltre, ami napfényre hozta a rémes gyilkosságot. Széll László ellen, ebből az anyagiilkosságból kifolyólag most tartották meg Szegeden az esküdtszéki tárgyalást. Maga a bűnös fiú teljes beismerésben volt, a felesége és apósa, Kincsaák Janos ellenben, bár Széll László a szembesítéskor is fenntartotta vallomását, állhatatosan tagadják, hogy a gyilkosságra a fiút az anya ellenök bujtottak volna fel. A bűnpert izalmakban gazdag tárgyalása három napon át foglalkoztatta a szegedi esküdtbírósgot. A vád és védelem csak tegnap jutott szóhoz és ítélelthozatalra csak tegnap a késő esti órákban kerülhetett sor. Ha az esküdték verdiktje marasztaló lesz, az ügyész a halálos ítélet kimondását indítványozza Széll László ellen.

— Hoszú lesz a tél. Meteor jósása az ideitől a következő: A november 17-ki változasi nap hatáskörében újra enyhültebb jelleg érvényesült, amit követőleg ismét a hidegebb jelleg felé haladt az időjárás, a fagypontra, majd 20-án ez alá is zoritva a hő-

mért, míg 22-én beállott az első mulandó hőcsés. Vagyis jelzéseknek teljesen megfelelő volt az időjárás, meghozva az elég korai telet, amit az következtetésim, Szaturnusznak földünkhez való alásabóli kifolyólag meghatározta. Ugyanennek, valamint Jupiternek állása azt mutatja, hogy időnk, bár nem valami állandó nagy hideggel, de hosszan fog tartani, vagyis későn tavaszodik ki teljesen, közben-közben csalogató idővel, mely azonban az erősebb jellegű változasi napok hatáskörében mindig visszafejődik, hozva ilyenkor néha egészen hideg csőt is. Szaturnusz befolyása ez évben s a jövő év első hónapjában érvényesül földünk légkörére leginkább és a december 21-ki és január 18-ki változasi napok hatáskörében, befolyásolja légkörünk a hideg jellegű időjárást legjobban. Ezt követőleg gyengül hatása, melyet Jupiter fog továbbra atvenni s akadalyozza a korai állandó tavasi időjárás beálltat. E két bolygónak e befolyást emelni vagy csökkenteni fogják a napon előjövő ciklonok vagy kitörések, amelyekből eredő napfoltok alakja és viselkedése fogja nekünk e befolyások jellegét mutatni, amelyek legjobb esetben 13 napig lévén láthatók a napnak felénk fordul fölületén, ezen idő alatt a jelzéseknek megfigyelt alakulataikkal igénybevehetőek lesznek. A jövő évben várható légköri elektro-mos hatások is befolyásolhatják légkörünket s ezzel időjárásunkat, amelyeket azonban csak azon időben eszkoziendő megfigyelések után vehetik majd tekintetbe időjelzésimnél. A bekövetkezett téli idő egyelőre tovább tart. Tüerős fejlődésében azonban akadalyozza a november 27-iki teljes hold, ami után ismét fejlődhet csapadékos jelleg, de már csak gyenyülően, úgy, hogy december elején szárazabb jelleg érvényesül, különösen a 4 ki változasi nap szelen, esetleg viharos jelleggel változó időjárást hoz, utána hideggel. A 12-ki enyhült, csapadékos, leginkább havas jelleggel. Az enyhébb jelleg a 13—16-ki változasi napok hatáskörében fejlődik ki jobban, amikor esetleg csapadékok is kaphatunk. Majd a 21-ki változasi nap körül újra hidegebbre fordul vissza az idő, a 23-ki hatáskörében fővább hőcsésel. December leghidegebb napjai a 26-ki változasi nap befolyása közben várható, inkább száraz, mint csapadékos jelleggel, amely majd nem az egész hónap végéig kitart; végén azonban újabb hőcsés várható. December változasi napjai 4—7—12—13—16—20—21—23 és 26-ra esnek. Ezek közül legerősebb hatásúak a 7—12—16—21 és 26-ikiak. A 7-ki hideg szelen és viharos, a 12-ki enyhült, a 16-ki csapadékos, a 21-én csapadékos növekedés hőcsésel, a 26-ki erős hideg jelleggel.

— A föld miatt. Harsányi Nagy Péter derekegyházi földmives ez évi június 26-án vadászgyevertrel lelőtte a sógorát, Jankai Ferencet. A föld miatt történt a gyilkosság. Harsányi anyósának volt 12 hold földje. Az asszony jobban kedvelte a vejenél Jankai Ferencet, azt vette gazdának a tanya, az munkálta a földet. Harsányi Nagy Péter pedig kénytelen volt a más földjén robotolni. Ezen sokszor összeveszett a két ember, így június 26-án is. Harsányi lesbe állt a tanya és a földről hazatérő Jankait célba véve, egy lövéssel leterítette. Szándékos emberölés bűntette miatt került ezért a napokban a szegedi esküdtbírósg elé Harsányi Nagy Péter, aki beismerte a gyilkosságot, de azzal védekezett, hogy Jankai Ferenc gúnyolta, bolondnak, marhának nevezte és ezen való fölhaborodásban lött reá, bár megölni nem akarta, csak megsebesíteni. Az esküdték halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondották ki bűnösnek a vádlottat, akit e verdikt alapján a bírósg három és félévi börtönte itélt el. Harsányi Nagy Péter ebben megnyugodott, az ügyész is és így az ítélet jogerős.

— Lokomobil és cséplőgépezők tanfolyama. A lokomobil és cséplőgépezők tanfolyama a szegedi felső ipariskolán f. hó 6-án nyílik meg. A tanfolyam tartama 10 het; a tanítás az esti órákban, hetenkint háromszor történik, vasárnap pedig gyakorlatokat tartanak. Felvétetnek a tanfolyamra oly iparosok és ipari, valamint mezőgazdasági alkalmazottak, kik 18. életévüket betöltötték és magyarul írni és olvasni tudnak; előnyben részesülnek azok, akik a kazánfűtői tanfolyamot elvégezték. A tanfolyam befejezte után képestő vizgát tartanak, melynek díja 10 korona. A tandíj szintén 10 korona. A vizgára jelentkezők erkölcsi bizonyítványt is kötelesek bemutatni. A kik a tanfolyamra felvétetni kívánnak, személyazonosságát igazoló okmányai (iparigazolvány, adókönyvecské, munkakönyv, munkásbiztosító pénztári tagsági könyvecské stb) felmutatása mellett naponta jelentkeznék a felsőipariskola igazgatóságánál, Mars-ter 7. — déli 11—1 óráig, vagy pedig a tanfolyam megnyitása napján esti 6—7 óráig.

— Véres passziózás. Kangyalka János dörösmai legény két pajtásával, Makos Fábian Istvannal és Balogh Józseffel mulatozott ez évi április hónapban egy koresmában. Ejjél után elhagyva a koresmát, a legények ugyancsak tamogatták hol a földet, hol meg a kerítések és mert ezenközben Balogh József nagyon cifrán rakta keresztbe a lábait, ami mód felett mulatságos látvány volt, hát Kangyalka János csupa passzióból nagyokat csapott a pajtására, aki szegény minden útrébe dühbe gurult és egyszerre csak verbe-fagyva bukott a földre. Masnap hajnalban felhóltan szedték fel onnan az azon járók és hetekbe telt, mire felgyógyult. A súlyos testi sértésekért a szegedi törvényszék a bűnét töredelmesen beismerő Kangyalkát most négy hónapig foghazra itélte el.

— Csongrádi apró hírek. Hatvani István Csongrád községi irnoknak a katonasághoz való bevonulásával ideiglenes megürsedett az állása, amelyre a képviselőtestület Makai Imre községi díjnokot választotta meg. — Déák Mihály csongrádi táncmester a mult hét egy estjén, házi pórpátvaton elkeseredve, hogy életét elemészse, marolugót ivott. A gyors orvosi segély talán még meg fogja öt menteni az életnek. — Major Pal, Major Péter és Benke János mamai réti suhancok merő virtuskodásból éjjek évadján behatoltak a mámai tanító lakására, akit agyonütéssel fenyegettek. A suhancok ellen, magánlaksértésért folyamta ba tették a bunvadi eljárast. — A mult héten ejjel, a csongrádi szőlők közt — eddig ismeretlen tettesek Ujvári János és Horváth László kunyhóit feltörték és az előbbtől egy permetezőgépet és két balatát, az utóbbitól 2 hordó és egy nagy, 56 literes üveg bort loptak el. A csendőrség nyomozza a betörőket.

* Érdekes Sam. Heckscher sehr, hamburgi bankhazának lapunk mai számában megjelent Szerencse jelentése. E bankház az itt és a környéken történt nyerevényeknek pontos és titoktartó kifizetésével olyan jó hírnévre tett szert, hogy mai hirdetésére e helyütt is mindenki figyelmét fölhívjuk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, ismerősöknek és jó barátoknak, a kik feledhetetlen szunknak, illetve testvérnek, Jó Béla festőművésznek a temetésén megjelentek s mérhetlen fájdalomukat megnyilatkoztott részvételükkel enyhíteni igyekeztek; továbbá a temetésen közreműködő lelkeseknek és az énekkar megjelent tagjainak, ezen az úton is halás köszönetet mondunk. — Jó Károly ref. kántor és családja.

ANGL-KÓR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellenle gyorsan valamit.

Scott csukamájolaj Emulsió-ja

megszünteti az angolkört, megerősíti a csontokat és egészséges hússal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, amit tapasztalt szülők teljes értéke szerint meg tudnak becsülni — semmi nehézséggel nem jár a kis szenvedőt rábírní arra, hogy a

Scott-féle Emulsió-t

bevegye, mert kellemes, tejfeles íze van. A gyermek megemésztí, még ha a tejföl undorodik is. 10

Az Emulsió vásárlásánál a Scott-féle Emulsió a legkiválóbb a COTT-féle módszer védelme legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Felélő szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

3824 sz. 909.

Hirdetmény.

A házadónak 1910. évre szóló kivétele tárgyában kiadott rendeletek alapján felhívtnak mindazok a háztulajdonosok, (haszonélvezők) a kiknek haszonbérbe adott lakrészeik vannak, hogy a bér vallomások megtétele végett a kerületi adótisztánál haladéktalanul jelentkezzenek és a bér vallomásokat kitöltvén, a lakók által is aláírva december 15-ig annyival is inkább beadják, mert ellenkező esetben 1, illetve 4°/o-os bírsággal sújtatnak. Szentes, 1909. decemb. hó 1.

Farkas Mihály.
adóügyi tanácsnok.

Csongrád vármegye alispánjától.

7920—alisp. 1909. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Csongrád vármegye törvényhatóságánál az 1910. évben szükséges irodai szerek-, papírneműek, és nyomtatványok szállítására árlejtést hirdetek.

A beszerzendő szükségletre együttes, vagy az irodai és papírneműek, másrészt a nyomtatványok csoportja szerint külön-külön ajánlat tehető.

Egy koronás bélyeggel ellátott — zárt, mintákkal felszerelt ajánlatok hivatalomnál 1909. évi december hó 18. napjának d. e. 10 órájáig nyújthatók be, mikor is azok nyilvánosan tel fognak bontatni.

Bánatpénz letétele nem szükséges. Az ajánlatok kiállításánál a közszállításokról szóló 83700—1909. sz. belügyminiszteri szabályrendelet 18. §-ának határozmányai betartandók.

A közelebbi feltételek, a szállítandó árak mennyisége és minősége

tekintetében szükséges felvilágosítások hivatalomnál adatnak meg, vagy a portóbélyeg beküldése ellenében az érdeklődőknek megküldetnek.

Alulírt alispán fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Szentesen, 1909. évi november hó 30-án.

Dr. Nagy Sándor
h. alispán.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezzer meg ezer szenved benne,

pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki S z t r a k a Menthol fogszippanját használja. Ára majolika szelencében 1 kor. melyhez a fogápolásról egy tudományos színonaion álló értékezésen mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drbt 3 korért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható Szentesen Vecsery Miklós gyógyszerárban. 9—1

Eladó csillárok.

Öt darab művészi kivitelű villamos világításra könnyen átalakítható és így ebédlőbe, szalonba használható, teljesen jó állapotban levő

bronz-csillár,

köztük 1 drb. 15 karú, 4 drb. pedig 10 karú, — eladó.

Értekezni lehet eziránt Bánfalvi Lajos izr. hitközségi elnökkel, vagy Weisz Jakab hitk. alelnökkel.

Legnagyobb nyeresmény esetleg 600.000 márka.

Szerencse-jelentés!

A nyeresményekért az állam kezéskedik.

Meghívás a Hamburg állam által garantált nagy pénzkiosorolás nyeresmény-eséjeiben való részvételre, a melyben okvetlenül

9 millió 841.476 márkát kell nyerni.

Legnagyobb nyeresmény a legszerencsésebb esetben **600000 márka.**

Nevezetesen:

560000 márka :
550000 „
540000 „
530000 „
520000 „
510000 „
305000 „
303000 „
302000 „

Főnyeresmények a:

300000 márka :
200000 „
100000 „
60000 „
50000 „
45000 „
40000 „
30000 „
20000 „
15000 „
10000 „

stb.

Összesen a sorsjáték, mely 7 osztályból áll, 100000 sorsjegyet tartalmaz 48405 nyeresménnyel és 8 préniummal, úgy, hogy közel

az összes sorsjegyek felének nyerni kell.

A nyeresmények osztályról-osztályra emelkednek, nevezetesen az I. osztály legfőbb nyeresménye esetl. 500000 márka, a 7-ik osztályé esetl. 600000 márka.

A sorsjegyek hivatalos ára az 1-ső osztályban egész sorsjegyéért 6 márka = 7 kor., fél sorsjegyé 3 márka = 3 kor. 50 fill., negyed sorsjegyé 1-50 márka = 1 kor. 75 fillér.

Az államcímerrrel ellátott hivatalos sorsolási tervet, melyből a következő osztályokra való befizetések, valamint a pontos nyeresményjegyzék kitétnék, kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm.

Minden résztvevő a megtörtént húzás után megkapja a hivatalos sorsolási jegyzékét.

A nyeresmények, az állam által biztosítva, pontosan kifizettetnek. Megrendeléseket kérem azonnal, legkésőbb december 16-ig

Samuel Heckscher senr. Bankgeschäft, Hamburg 36.

cimre intézendő.

Itt levágandó.

Megrendelő levél Heckscher Sámuel Schr. Banküzletének, Hamburg 36.

Küldjön nekem) egész sorsjegyet, 6 márka = 7 kor.
) fél „ 3 „ = 3 kor. 50 fill.
) negyed „ 1-50 „ = 1 kor. 75 fill.

Cim:

A sorsjegyek árát mellékelve küldöm) A szükségtelen sorok
postautalványon „) áthúzódnak.
2--1 sziveskedjek átvenni.)